

BELEIDSPLAN 2015-2019
KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR
NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Koninklijke Academie voor
Nederlandse Taal- en Letterkunde
Koningstraat 18, 9000 Gent
www.kantl.be

LIJST AFKORTINGEN

ALLEA	All European Academies
ARB	Académie royale de Belgique
ARLLF	Académie royale de langue et littérature françaises de Belgique
BLTVN	Bibliografie van de Literaire Tijdschriften in Vlaanderen en Nederland
CaGeWeB	Catalogus van de Gentse Wetenschappelijke Bibliotheken
CTB	Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (KANTL)
DBNL	Digitale Bibliotheek van de Nederlandse Letteren
KAGB	Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België
KANTL	Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
KAOW-ARSOM	Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen - Académie Royale des Sciences d'Outer-Mer
KVAB	Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten
UniCat	Union Catalogue of Belgian Libraries
VFL	Vlaams Fonds voor de Letteren

KANTL Beleidsplan 2015-2019

Inleiding

De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, kortweg KANTL (verder in de tekst ook 'de Academie'), is door de overheid ingesteld als een autonoom, onafhankelijk en multidisciplinair genootschap. Het doel van de KANTL is de studie, de beoefening en de bevordering van de Nederlandse taal en letterkunde. Sinds haar stichting in 1886 doet zij wat van een academie verwacht wordt om wetenschap en cultuur te stimuleren: publicaties verzorgen, prijzen toekennen, adviezen formuleren en standpunten innemen.

Sinds begin 2014 is de Academie zelf verantwoordelijk voor haar personeelsbeleid. Voor het voltallige personeel is een statuut ontwikkeld dat parallel loopt met dat van het Vlaamse overheidsperoneel, maar waarbij de functionele en hiërarchische leiding in handen ligt van de vast secretaris. Zij kan nu een personeelsplan op maat uitwerken dat binnen de beperkingen van de financiering een soepele werking waarborgt, en een geprofessionaliseerde communicatie naar buiten toe.

Met haar versterkte autonomie kan de Academie niet alleen haar traditionele werking krachtadiger aanpakken en bekend maken, maar ook nieuwe, maatschappelijk relevante initiatieven ontwikkelen, met name op het terrein van het talige en literaire erfgoed. In de huidige context kan het daarbij niet alleen gaan om het zorgvuldig bewaren van dat erfgoed; het moet ook beschikbaar worden gesteld met de eigentijdse technologische middelen.

Meer dan vroeger wil de Academie opereren op het punt waar onderwijs, onderzoek en het culturele veld elkaar raken. In het hierna volgende overzicht worden enkele in het oog springende nieuwigheden uit het nieuwe beleidsplan gelicht. Wie de integrale tekst van het beleidsplan wenst, kan die aanvragen bij het secretariaat van de Academie.

Synopsis

1. Dynamische canon

In samenwerking met het VFL wil de KANTL het voortouw nemen in het opstellen van een dynamische canon van de Nederlandse literatuur vanuit Vlaams perspectief. Zij ziet hierin een mogelijkheid om uitgavebeleid, leesbevordering en literatuuronderwijs op elkaar af te stemmen.

2. Repositorium van Bouwstoffen in een Instituut van het Nederlands

De KANTL wil een repositorium aanbieden voor bestaande taalcorpora die elders tot stand kwamen en waarvan het voortbestaan binnen de instelling waar ze ontstaan zijn, onzeker is. In samenwerking met bestaande partners in België en Nederland wil de KANTL meewerken aan een Vlaams instituut voor het Nederlands, dat dergelijke databestanden op duurzame wijze kan beheren.

3. Schrijversverblijf

De Academie start met een experiment i.s.m. Passa Porta en het VFL: zij stelt het torenpaviljoen open als schrijversverblijf tijdens de kantooruren.

4. Digitale bedding voor brieven en egodocumenten: DALF

Het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (CTB), onderzoekscentrum van de KANTL, zet verder in op een Digital Archive of Letters in Flanders, met het oog op de gestage groei van zijn digitale brieven corpus en de daaruit gegenereerde brievenedities.

5. Standpunten en adviezen

In het licht van de actualiteit i.v.m. taal en letteren, en ter advisering van de overheid, wil de KANTL blijven inzetten op een rol als forum waar ideeën en opvattingen uitgewisseld, gedeeld en verfijnd worden.

6. Professionaliseren van de externe communicatie

Omdat de KANTL een rol te spelen heeft in het taalbeleid en het geïntegreerde letterenbeleid, in taal- en literatuurstudie, wil zij meer werk maken van haar externe communicatie. Met dat doel is ook een begin gemaakt met het aanleggen van een audiovisueel archief.

7. Professionalisering van het uitgeverijbeleid

De KANTL zoekt voor haar uitgeefactiviteiten naar partnerschappen met wetenschappelijke uitgeverijen om de productie en distributie van een deel van haar publicaties te optimaliseren.

8. Ontsluiting bibliotheek

Met het oog op de toenemende integratie in grote overkoepelende zoeksystemen, worden de catalogusgegevens van de bibliotheek uitgewisseld met collectieve initiatieven, zoals de online Catalogus van de Gentse Wetenschappelijke Bibliotheken CaGeWeB.

9. Open huis

De Academie zet haar inspanningen voort om het waardevolle 18de-eeuwse academiegebouw te valoriseren en open te stellen voor het publiek, door eigen evenementen te organiseren en gastevenementen mogelijk te maken.

Nuttige adressen:

www.kantl.be

www.ctb.kantl.be

www.cageweb.be

1 Voorstelling

1.1 *Organisatie*

De Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde is door de overheid ingesteld als een autonoom, onafhankelijk en multidisciplinair genootschap met als doel de studie, de beoefening en de bevordering van de Nederlandse taal en letterkunde. De structuur en de opdracht van de KANTL zijn vastgelegd in het decreet van 13 februari 1980.

In uitvoering van haar decretale opdracht vormt de KANTL een intern en extern overlegplatform voor het werkveld van de Nederlandse taal- en letterkunde en stimuleert en coördineert ze initiatieven op dit terrein. De Academie levert onderzoek op het gebied van de studie en het toegankelijk maken van het literaire en talige erfgoed in Vlaanderen. Zij bouwt een netwerk uit - nationaal en internationaal - binnen de academische en culturele wereld om samenwerking te organiseren op dit terrein en zorgt voor de verspreiding van onderzoeksresultaten door publicaties en studiedagen. Zij organiseert culturele activiteiten waardoor een breder publiek in contact gebracht wordt met thema's rond Nederlandse taal en literatuur. Zij staat de Vlaamse Overheid bij met advies en expertise.

1.2 *Structuur*

Binnen de Vlaamse gemeenschap bestaat een driedelige structuur van academies, die samen het volledige veld van kunsten en wetenschappen omvatten, nl. de KVAB, KAGB en de KANTL. Deze genootschappen zijn op initiatief van de overheid ingesteld, en vormen autonome en neutrale fora waarin een representatieve groep van experts overleg pleegt, informatie uitwisselt, initiatieven neemt en advies geeft aan de overheid, teneinde het onderzoek en de beoefening van de kunsten en wetenschappen in hun werkingsgebied te bevorderen. Deze academies maken deel uit van een Europese en internationale structuur.

1.3 *Wetgevend kader*

Decreet van 13 februari 1980 betreffende de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde.
Wet van 2 augustus 1924 houdende toekenning van de rechtspersoonlijkheid aan de Koninklijke Vlaamse Academie.

Koninklijk Besluit van 12 mei 1925 houdende de maatregelen van toepassing der Wet van 2 augustus 1924 betreffende de toekenning van de rechtspersoonlijkheid aan de Koninklijke Vlaamse Academie.

Ministerieel besluit van 26 oktober 1998 tot goedkeuring van het Huishoudelijk Reglement van de KANTL.

Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 tot vaststelling van de regeling van de rechtspositie van het personeel van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL).

1.4 *Genootschap*

Het genootschap bestaat uit leden uit de wereld van de Nederlandse taal- en letterkunde: taalkundigen, literatuurwetenschappers en creatieve auteurs. In de huidige structuur zijn dat 30 werkende leden uit de Vlaamse gemeenschap, 5 buitengewone leden uit de andere cultuurgemeenschappen in België, 25 buitenlandse ereleden. Daarnaast is er een onbeperkt aantal binnenlandse ereleden, nl. werkende en buitengewone leden die de leeftijdsgrens bereikt hebben of zelf als werkend lid ontslag hebben genomen.

Leden worden door coöptatie door de gewone leden verkozen, en benoemd door de Vlaamse regering. Het Academiestuur bestaat uit een vast secretaris, en een jaarlijks verkozen voorzitter en ondervoorzitter. Ook dezen worden na interne verkiezing benoemd door de Vlaamse regering. De vast secretaris is belast met het dagelijks bestuur van de Academie, is verantwoordelijk voor alle bestuurshandelingen, en heeft de hiërarchische leiding over het personeel van de Academie.

De Academie heeft rechtspersoonlijkheid. Deze rechtspersoon wordt vertegenwoordigd door de Bestuurscommissie van de Academie.

1.5 Werking

Voor de uitvoering van haar werking beschikt de Academie over een team van een 12-tal medewerkers.

In de beleidsperiode 2009-2014 werd een belangrijke stap gezet naar een eenduidig en autonoom personeelsbeleid. Op 17 mei 2013 keurde de Vlaamse Regering het Besluit tot vaststelling van de regeling van de rechtspositie van het personeel van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) goed. Hierdoor werd de KANTL geïntegreerd binnen het algemeen personeelskader van de Vlaamse overheid. Een eigen personeelsstatuut en een eenduidige leiding door het instellingshoofd moet leiden tot een meer transparante en slagkrachtige werking. Sedert 2014 is de KANTL verantwoordelijk voor het volledige personeelsbeleid. Daarvoor werden de nodige middelen overgeheveld van het Agentschap Kunsten en Erfgoed naar de KANTL.

In de schoot van de Academie is het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie belast met het uitvoeren van onderzoeksprojecten op het gebied van de studie en het toegankelijk maken van het literaire en talige erfgoed in Vlaanderen.

De Vlaamse Overheid voorziet, in overeenstemming met art. 15 van het decreet van 13 februari 1980, in de werkmiddelen van de Academie. Daarnaast kan een deel van de financiering verworven worden uit eigen werking en uit subsidies of bijdragen (giften, legaten ...) van derden. Behalve werkmiddelen stelt de Vlaamse Overheid ook het gebouw ter beschikking, en zorgt ze voor de middelen voor het onderhoud ervan.

2 Missie, visie en doelstellingen

2.1 Missie: de decretale opdracht

De opdracht van de KANTL is vastgelegd in art. 2 van het decreet van 13 februari 1980.

1. De Academie is een *raadgevend lichaam* voor het Vlaams Parlement evenals voor de regering op het gebied van de Nederlandse taal- en letterkunde;
2. De Academie biedt een *treffpunt van samenwerking* voor beoefenaars van de Nederlandse taal- en letterkunde;
3. De Academie moet een *band* tot stand brengen tussen haar leden en de wetenschappers op het gebied van de Nederlandse taal- en letterkunde en literatoren uit andere cultuurgemeenschappen en uit andere landen;
4. De Academie is een instelling tot *bevordering* van onderzoek en ondernemingen op haar gebied, die slechts door *samenwerking* tot stand kunnen komen, en die wegens hun omvang, duur en hoge kosten, de mogelijkheden of middelen van één persoon of van één instelling te boven gaan.

De missie van de KANTL is gebaseerd op de decretale opdracht van de Academie nl. de studie en bevordering van de Nederlandse taal en de Nederlandse letterkunde, en de adviesfunctie t.o.v. de overheid.

2.2 Eigenheid en visie

De eigenheid van de Academie, die haar onderscheidt enerzijds van universitaire vak- en onderzoeksgroepen, anderzijds van fondsen en stichtingen in het culturele veld, ligt in

- haar multidisciplinair karakter als academische instelling voor de studie van zowel taal als literatuur
- haar academische en culturele roeping, waardoor zij een brugfunctie vervult tussen onderzoekers en creatieve beoefenaars van taal-, vertaal- en letterkunde
- haar politieke en ideologische neutraliteit.

De sterkte van de Academie ligt in haar functie als ontmoetingsplaats waar aandachtspunten samenkomen, die weliswaar bij andere instanties ook aan de orde (kunnen) zijn, maar dan telkens afzonderlijk:

- de studie van de Nederlandse taal én letterkunde (kernactiviteit van universitaire vak- en onderzoeksgroepen)
- de ondersteuning van creatieve en receptieve beoefening van taal en letterkunde in het kader van het geïntegreerde letterenbeleid (partner: Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL))
- de zorg voor de kwaliteit van het onderwijs in de Nederlandse taal en letterkunde (partners: actoren onderwijs Nederlands, CANON cultuurcel).

De Academie wil deze brugfunctie versterken en een forum bieden voor samenwerking en overleg tussen actoren binnen haar werkgebied. Zij wil initiatieven op dit terrein faciliteren en coördineren, en via haar dienstverlening ondersteunen. Hierbij richt zij zich op een brede waaier van doelgroepen met als gemeenschappelijke focus de betrokkenheid bij Nederlandse taal en letterkunde: de academische en wetenschappelijke wereld, de culturele wereld, de wereld van het onderwijs in het Nederlands, de wereld van het talige en literaire erfgoed, het brede publiek van cultureel en/of wetenschappelijk geïnteresseerden in taal en letteren. In samenwerking met de culturele, wetenschappelijke en educatieve overheden wil de Academie de actoren uit deze doelgroepen waar mogelijk als partners bij haar werking betrekken.

2.3 Strategische doelstellingen

De Academie ziet zich krachtens haar opdracht als hoeder van Nederlandse taal en letteren. Dat vertaalt zich in een aantal ***strategische doelstellingen*** voor de komende beleidsperiode:

1. Ten behoeve van de overheid en in het publieke debat wil zij haar advies- en signaalfunctie krachtdadig ter hand nemen.
2. In samenwerking en overleg met de neerlandistiek en het culturele veld wil zij mee gestalte geven aan het door de overheid gewenste geïntegreerde letterenbeleid, meer specifiek door het voortouw te nemen in de discussie over en de implementering van een canon voor de letteren.
3. Met haar onderzoekscentrum wil zij gericht bijdragen tot het leveren van digitale edities en het duurzaam bewaren van talig erfgoed, voor een deel ter compensatie van de volatiele wetenschappelijke ontwikkelingen aan de universiteiten. Zij wil daarmee tegemoet komen aan de nood aan een robuust en op duurzaamheid gericht Vlaams Instituut voor het Nederlands.
4. Met haar publicatiebeleid wil zij waardevolle uitgaven mogelijk maken die uit de boot vallen op de commerciële markt.
5. Zij wil de publieksparticipatie bevorderen met een waaier aan activiteiten voor een breed publiek van geïnteresseerden in Nederlandse taal en literatuur.
6. Zij wil haar collecties toegankelijker maken door doorgedreven catalogisering, waar nodig en nuttig in aansluiting op instellingoverschrijdende initiatieven.

3 Meerjarenplanning 2015-2019

3.1 *Genootschap*

3.1.1 **Regelgeving en structuur**

In de komende beleidsperiode zal de KANTL haar reglementen en statuten tegen het licht houden en voorstellen formuleren met het oog op een werking die meer bij de tijd is. Belangrijkste doelstellingen van de voorgenomen aanpassingen:

- de activering van de werking: regelgeving i.v.m. rekrutering en verkiezing nieuwe leden
- het nastreven van evenwichten (leeftijdspiramide, genderverdeling, ...) die beter de samenstelling van de academische en culturele wereld reflecteren
- het betrekken bij haar werking van een grotere groep dan enkel de leden: dit wordt een belangrijk actiepunt voor het nieuwe beleidsplan
- het uitklaren van de nationaliteitskwestie, nl. werkend lidmaatschap mogelijk maken voor niet-Belgen die in België werkzaam zijn
- het vergroten van de bestuurlijke continuïteit

De bestuurlijke aanpassing is deels afhankelijk van acties van de bevoegde overheden:

- voor de aanpassing van het huishoudelijk reglement volstaat een ministeriële goedkeuring van het door de KANTL aangenomen reglement.
- voor een decreetaanpassing is een beslissing van het Vlaams Parlement noodzakelijk.

3.1.2 **Verbreding en dynamisering van de werking**

Flankerend zoekt de Academie manieren om buiten de beperkingen van het 'lidmaatschap' (eerste cirkel) te treden, en een 'tweede cirkel' te creëren van mensen die zich op de een of andere manier met de Academie affiliëren. De Academie zoekt ook wegen om de samenwerking met de neerlandistiek in het algemeen te bevorderen.

Zij wil daarvoor de formule van de 'gemengde commissies' (leden/externen) herzien, de banden met de (neerlandici binnen de) Jonge Academie aanhalen, forumdebatten en colloquia organiseren rond actuele thema's, al dan niet in samenwerking met een of meerdere instituten.

3.2 Wetenschappelijke werking

3.2.1 Projectwerking

Een belangrijk aspect voor de werking van de Academie is het wetenschappelijke werk dat ze zelf uitvoert. De KANTL beschikt daarvoor over een eigen studiecentrum, het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie. Het CTB staat nadrukkelijk ten dienste van de Academie en haar strategische doelstelling om talig en literair erfgoed in Vlaanderen beschikbaar te maken en te houden, en om het vervolgens op diverse manieren en voor diverse publieken te valoriseren.

Het CTB 'voedt' heel wat aspecten van de globale werking van de Academie, o.m. door impulsen te geven aan het genootschap en door het publicatiebeleid te helpen bepalen. Tegelijk stroomt uit die andere deelwerkingen van de Academie ook veel naar het CTB terug, doordat zowel leden van het genootschap als externe partners van de KANTL de werking van het studiecentrum mee sturen, inspireren en stimuleren.

Door zijn kerntaken zelf in een digitale context uit te oefenen en het talige en literaire erfgoed waarmee het werkt te verrijken met allerlei digitale informatie, levert het CTB een bijdrage aan het domein van de *Digital Humanities*, de tak van de menswetenschappen die langs digitale weg bronnen en corpora ter beschikking stelt, ter bevordering van geavanceerd en innovatief wetenschappelijk onderzoek.

Het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie zal zich van zijn kerntaken blijven kwijten, zowel binnen de eigen projectwerking als in samenwerking met andere actoren uit het wetenschappelijke en het brede culturele veld.

3.2.1.1 Talig erfgoed

De KANTL stelt zich tot doel om representatieve taalcorpora aan te leggen voor de hele periode waarvoor in de zuidelijke Nederlanden teksten in het Nederlands bewaard zijn gebleven. Met 'representativiteit' wordt bedoeld dat alle taalvormen die gedurende de hele geschiedenis van het Nederlands in schrift zijn neergelegd zoveel als mogelijk in beeld komen: zowel formeel als informeel taalgebruik, en met toepassing op een breed spectrum van gebruikswijzen en thema's.

Zoals voor al haar wetenschappelijke werk opteert de KANTL ervoor om ook haar taalkundige onderzoek uit te voeren in een digitale context, waardoor weer ander geavanceerd innovatief wetenschappelijk onderzoek mogelijk wordt.

In dat perspectief past het project 'Digitale Bouwstoffen voor de Geschiedenis van het Nederlands', waarmee de KANTL een portaalfunctie wil uitbouwen voor de studie van de geschiedenis van het Nederlands. Met dat doel voor ogen bouwt, verzamelt, ontsluit en beheert ze digitale talige corpora die als 'bouwstoffen' fungeren om groot en divers taalkundig onderzoek mogelijk te maken.

De verregaande ambitie van deze projectlijn blijkt niet alleen uit de omvang en de diversiteit van het toegankelijk gemaakte materiaal, maar ook uit de manier waarop de corpora zijn samengesteld. Ze bestrijken zowat de hele geschiedenis van het Nederlands, van de vijfde tot de negentiende eeuw en bewijzen als heuristisch instrument hun dienst voor talrijke uiteenlopende disciplines, zoals de oudgermanistiek, de vroegmediëvistiek, de bijbelbibelologie, de rechtsgeschiedenis enz.

De volgende 'bouwstoffen' zijn inmiddels voorhanden:

- Gotische Bijbel (met interlineaire vertalingen) (<http://www.wulfila.be/gothic/> wordt op termijn gemigreerd naar het kantl.be domein)
- Toponymisch woordenboek (tot 1225) (<http://www.wulfila.be/tw/>) (wordt in 2014 gemigreerd naar het kantl.be domein)
- Corpus van veertiende-eeuwse niet-literaire Nederlandse teksten (<http://bouwstoffen.kantl.be/C14NL>)
- Laatmiddelnederlandse autografische egodocumenten (online publicatie in voorbereiding) (<http://www.wulfila.be/munters/> wordt op termijn gemigreerd naar het kantl.be domein)
- Corpus van negentiende-eeuws juridisch taalgebruik (1814-1830) (<http://bouwstoffen.kantl.be/C19NL>)
- Dialectenenquête Pieter Willems (<http://bouwstoffen.kantl.be/CPWNL>)

De KANTL wil deze projectlijn enerzijds voortzetten door de bestaande 'bouwstoffen' verder te verrijken en uit te breiden en anderzijds door nieuwe taalcorpora toe te voegen. Daarbij is overleg nodig met partners als het Meertens Instituut van de Nederlandse KNAW, de Nederlandse Taalunie en de Vlaamse en Nederlandse universiteiten.

Vanuit haar ondersteunende en faciliterende functie voor het werkveld wil de KANTL daarnaast ook een **repositorium** aanbieden voor bestaande taalcorpora die elders tot stand kwamen en waarvan het voortbestaan binnen de instelling van ontstaan onzeker is. Een voorbeeld zijn de databanken van het Woordenboek der Vlaamse Dialecten: bij het einde van de subsidietermijn wil de KANTL onderzoeken welke rol ze kan spelen voor conservering en beheer van de relevante databanken, indien deze verweesd zouden dreigen te raken.

Op die manier wordt de toegankelijkheid op lange termijn van beschikbare 'bouwstoffen' voor de studie van het Nederlands gegarandeerd. De KANTL ondersteunt dit repositorium via haar **portalsite**: <http://www.digitalebouwstoffen.be/>.

3.2.1.2 Literair erfgoed

Vooraf: het CTB zal zijn medewerking verlenen aan de plannen van het genootschap om het voortouw te nemen in het opstellen van een dynamische canon van de Nederlandse literatuur vanuit Vlaams perspectief, i.s.m. het VFL. Het werk i.v.m. de canon is in zekere zin een voedingsbron voor de hiernavolgende deelprojecten, die een voortzetting vormen van de vroeger genomen engagementen.

3.2.1.2.1 Uitgave van waardevolle teksten uit de Nederlandse literatuur

Deze projectlijn wordt sinds de start van het onderzoekscentrum van de KANTL gevoed met projecten die in samenspraak met het werkveld worden ontwikkeld en uitgevoerd. De uitgaven van proza en poëzie worden volgens de geldende wetenschappelijke principes van de editiewetenschap uitgevoerd.

Dat leidt tot wetenschappelijk verantwoorde publieksedities die met het oog op de optimale verspreiding van de werken veelal in samenwerking met literaire uitgevers op de markt worden gebracht. Op die manier werd al proza uitgegeven van diverse auteurs (Stijn Streuvels, Hendrik Conscience, Virginie Loveling, Christine D'haen, enz.). Andere projecten van het CTB leidden tot tekstkritische edities van poëzie, o.m. van Hugo Claus, Jos de Haes, Hugues C. Pernath, Paul Snoek, Eddy van Vliet, Anton van Wilderode en Bert Decorte.

In overleg met partners als het VFL, de Vlaamse universiteiten en de literaire uitgeverijen zullen ook tijdens de volgende beleidsperiode tekstkritische edities van belangwekkende en waardevolle romans en gedichten uit de Vlaamse literatuur worden uitgegeven.

De KANTL heeft niet zozeer de ambitie om volledige oeuvres van bepaalde auteurs uit te geven, omdat ze vooralsnog niet over de middelen beschikt om dergelijke erg langdurige projecten te beheren. Ze acht het echter wel zinvol om van een aantal zgn. gecanoniseerde of A-auteurs telkens enkele cruciale werken in haar editieplanning op te nemen.

3.2.1.2.2 Uitgave van literair-historisch waardevolle correspondenties en egodocumenten

Het CTB heeft zich vanaf het begin van zijn werking sterk geprofileerd op het maken en uitgeven van correspondenties, zowel in boekvorm als digitaal. Vooral wat dat laatste betreft beschikt het onderzoekscentrum van de KANTL over een uniek instrument, omdat het zelf de principes voor een duurzame en digitaal verrijkende codeerstrategie heeft opgesteld. Die principes, de *DALF Guidelines for the description and encoding for modern correspondence material*, bepalen de methodologie voor alle eigen brievenprojecten. Daarnaast hebben ze ook hun deugdelijkheid ruimschoots bewezen doordat ze al vaak door externe partijen in binnen- en buitenland werden gehanteerd om vaak erg diverse editieprojecten uit te voeren.

Het opstellen van de *DALF Guidelines* paste toentertijd in de ambitie van het Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie om een zgn. *Digital Archive of Letters in Flanders* samen te stellen. Dankzij een aantal grote en kleine brieveneditieprojecten (die telkens de eigen methodologie nauwgezet volgden) heeft het onderzoekscentrum van de KANTL intussen inderdaad een vrij omvangrijk multifunctioneel corpus van literair-historisch belangwekkende brieven verzameld. Meer specifiek gaat het om duizenden brieven van o.m. Stijn Streuvels, Cyriel Buysse, August Vermeylen, Henry Van de Velde, Karel Van de Woestijne en Emmanuel de Bom.

Het onderzoekscentrum van de KANTL wil met zijn *DALF Guidelines* blijven inzetten op de gestage groei van zijn digitale brieven corpus en de daaruit gegenereerde brievenedities. Zij wil de opgebouwde expertise verder ter beschikking stellen van andere instellingen en disciplines. Concreet wil het CTB:

- de *DALF Guidelines* van de noodzakelijke updates voorzien, waardoor de technische specificaties opnieuw beantwoorden aan de thans geldende principes
- nieuwe brieveneditieprojecten op het getouw zetten en het DALF corpus op die manier verder uitbreiden
- blijven optreden als expertisecentrum voor het coderen en editeren van brieven; als er ruimte voor is, wil het externe partners met soortgelijke ambities adviseren en assisteren.

Terwijl dagboeken, andere egodocumenten en tekstgenetische bronnen vanuit een literair-historisch perspectief of een breed-culturele context vaak bijzonder belangwekkend blijken, vallen dergelijke bronnen veelal buiten de onderzoeks- en publicatiefocus van de universiteiten en literaire uitgeverijen. Daarom kunnen ook deze bronnen op de blijvende aandacht van het CTB rekenen. O.m. het oorlogsdagboek van Virginie Loveling, dat eerst integraal als boek door de KANTL werd uitgegeven en later door het CTB in een unieke vorm digitaal werd gepubliceerd, bewijst dat de Academie met dit soort onderzoek soms wel degelijk een groot en breed publiek kan bereiken: de tekst werd intussen in meerdere versies en drukken door een commerciële uitgeverij overgenomen, hij lag aan de basis van een toneelvoorstelling enz.

Voor de selectie van belangwekkende brieven en dagboeken die voor de editieprojecten van de KANTL in aanmerking komen, laat het CTB zich adviseren door partners uit het brede literaire veld en de archief- en erfgoedsector. Partners als het Letterenhuis en het VFL zullen in die gesprekken een belangrijke rol krijgen. De KANTL wil ook onderzoeken in welke mate ze hiervoor kan samenwerken met universiteiten, bv. door studenten te laten afstuderen met als masterproef een bij voorkeur digitale (deel)editie van literaire of literair-historisch belangwekkende bronnen.

3.2.1.3 Teksttechnologie en digitalisering

Het gebruik van computationele technieken in de humane wetenschappen kende de voorbije decennia een explosieve groei. Die tendens blijft zich doorzetten, waardoor het CTB zich gesterkt voelt in zijn keuze om al vanaf zijn allereerste onderzoeksprojecten resoluut de digitale kaart te trekken.

Mettertijd zijn de omstandigheden en de context waarin het CTB functioneert weliswaar enigszins gewijzigd. Als onderzoekscentrum geraakte het in verscheidene opzichten dieper en sterker ingebed in de algemene werking van de Academie, waardoor de louter technisch-theoretische onderzoeksfocus meer op de achtergrond raakte. Daarnaast is precies de noodzaak aan die component van zijn wetenschappelijke werking ook in zekere mate afgenomen, doordat ook aan de Vlaamse universiteiten de discipline van de *Digital Humanities* een grote vlucht heeft genomen. Ook daar wordt nu veel (meer) aan theorievorming en reflectie over digitale onderzoeksmethodologieën gedaan, waardoor het CTB andere accenten kan gaan leggen.

Die accenten liggen voortaan veeleer op het selecteren, creëren en digitaal ter beschikking stellen van belangwekkende teksten, en op concrete tools en toepassingen om die bronnen te raadplegen en er nieuw onderzoek mee te verrichten.

Om dat laatste te stimuleren ziet de KANTL het CTB als doorgefluk functioneren voor zijn bijzondere kennis en expertise i.v.m. digitaal coderen, editeren en publiceren. Door net als in het verleden studiedagen en/of debatten over dit onderwerp te organiseren, sluit het CTB zich aan bij de forumfunctie die de KANTL in haar missie heeft meegekregen.

3.2.2 Organisatie van overleg en samenwerking op het gebied van de studie van de Nederlandse taal en literatuur

3.2.2.1 Organisatie van colloquia en studiedagen

De Academie is al sinds haar oprichting een ontmoetingsplaats en overlegplatform voor experts op het gebied van Nederlandse taal en literatuur in Vlaanderen, maar ook in Nederland, Franstalig België en 'extra muros'. Via studiedagen wordt de wetenschappelijke communicatie over concrete thema's bevorderd, en wordt ook ingespeeld op actuele problematiek. Bij de organisatie van studiedagen wordt gestreefd naar samenwerking met andere partners.

- Organiseren van studiedagen over actuele thema's binnen linguïstiek en literatuurstudie en evaluatie van lopende initiatieven:

In de beleidsperiode 2015-2019 wordt gestreefd naar jaarlijks minimaal één colloquium gewijd aan actuele thema's binnen de studie van de Nederlandse taal en literatuur. Voorbeelden uit de actuele werking zijn: het colloquium 'Oorlogsdagboeken' in 2014, het colloquium 'Dichter-editeur' i.s.m. het Poëziecentrum en de Vakgroep Letterkunde van de UGent in 2013 of het Vertaalcolloquium Grunberg i.s.m. de Hogeschool Gent in 2012.

Het CTB organiseert samen met partners jaarlijks een studiedag over actuele evoluties op het gebied van de studie en het ter beschikking stellen van literair en talig erfgoed.

- Ontplooiën van initiatieven om onderzoek op basis van het beschikbaar gestelde materiaal (taalcorpora, gedigitaliseerde materiaalverzamelingen, edities) te stimuleren. Dit zal vooral gebeuren door de organisatie van colloquia, met een regelmatig interval: In de beleidsperiode 2015-2019 zullen minimaal 2 colloquia gewijd worden aan onderzoek op basis van de aangeboden materiaalverzamelingen. Voorbeeld uit de recente praktijk: het colloquium 'Digitale Bouwstoffen' in 2012.

3.2.2.2 Beleidsgericht overleg

De Academie zal, waar ze kan, de verschillende actoren die betrokken zijn bij het onderzoek van de Nederlandse taal en literatuur samenbrengen en coördinerend optreden.

- De KANTL wil, zoals gezegd, tijdens de volgende beleidsperiode het initiatief nemen om in samenspraak met andere actoren te komen tot een debat over een dynamische literaire canon. De KANTL acht het noodzakelijk om dat debat nieuw leven in te blazen omdat het o.m. kan leiden tot een nuttig en noodzakelijk instrument voor het onderwijs in Vlaanderen.
- De KANTL wil in overleg met actoren binnen het letterenbeleid, het onderwijs en de universitaire neerlandistiek meedenken over en meewerken aan de (wetenschappelijk verantwoorde) terbeschikkingstelling van individuele klassieke teksten uit de literatuurgeschiedenis.
- De KANTL zal deelnemen aan het overleg over de toekomst van de DBNL.

3.2.3 Instituut voor het Nederlands

In het licht van de samenwerking met Nederland onderkent de KANTL aan Vlaamse kant de nood aan een robuust instituut voor het Nederlands, dat qua maatschappelijk doel de vergelijking met Nederlandse buiten-universitaire instellingen als Huygens ING en Meertens kan doorstaan. Zo'n Vlaams Instituut voor Nederlandse Taal & Letteren moet als partner van deze instellingen vanuit Vlaanderen kunnen optreden en als aanspreekpunt fungeren voor het beleid.

Het belang van zo'n onafhankelijk instituut dat de hoede over taal en letteren als zijn ultieme missie heeft, is dat het de beschikbaarheid van het erfgoed kan waarborgen dat als resultaat van diverse projecten gedigitaliseerd is maar door omstandigheden verweesd en verwaarloosd dreigt te raken. Op die manier kunnen bewarende maatregelen getroffen worden voor het maatschappelijk belangrijke culturele erfgoed van de eigen gemeenschap dat door een onevenredig op internationalisering gespitste wetenschapspolitiek uit de boot dreigt te vallen. Het belang om ook aan Vlaamse kant initiatieven te nemen voor bewaring en terbeschikkingstelling, is overigens ook van economische aard: het stelt de Vlaamse taal- en letterensector in staat de nodige expertise in eigen land te ontwikkelen zodat men voor innovatie niet louter op import aangewezen is.

De KANTL wil in de komende beleidsperiode onderzoeken hoe ze in de mate van haar mogelijkheden aan zo'n Vlaams Instituut voor het Nederlands kan bijdragen, in samenwerking met andere belanghebbenden, zoals het Letterenhuis, de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, de Nederlandse Taalunie en de universitaire neerlandistiek.

De Academie heeft al een eerste stap gezet in de richting van een repository voor taalcorpora en voor klassieke teksten uit de Nederlandse letterkunde die ter beschikking gehouden worden voor POD, online- of e-book publicatie.

3.3 Partnerschappen

De Academie gaat partnerschappen aan op de verschillende gebieden van haar werking: de wetenschappelijke werking, inter-academische samenwerking (nationaal en internationaal), de culturele werking, meer in het bijzonder in het kader van het geïntegreerd letterenbeleid.

In de beleidsperiode 2015-2019 zal de nadruk liggen op:

- Partnerschappen binnen de neerlandistiek en binnen het culturele veld: de KANTL zal zich nog meer dan voorheen positioneren en profileren als partij in de algemene zorg voor de taal en de letteren, en zal daarvoor samenwerking zoeken met de betrokken actoren.
 - o Universitaire neerlandistiek: onderzoekers die werken rond tekstedities, genese van literaire werken
 - o Taalkunde: interuniversitair samenwerkingsverband voor historische disciplines die belang hebben voor het (talige) erfgoed
 - o Letteren: samenwerking en overleg met VFL, VAV (10 KANTL-leden zijn auteurs), BoekenOverleg, Poëziecentrum, Passa Porta, De Buren, Boek.be ...; bevordering van het Nederlandstalige boek en de steun aan vertalers en auteurs (prijzen, schrijversverblijf, standpunten); samenwerking met Vlaamse Erfgoedbibliotheek (in kader van DBNL nieuwe stijl); contacten zoeken met universitaire neerlandistiek (o.a. via Jonge Academie, organisatie van colloquia, tijdschriftwerking)
 - o Taal: samenwerking en overleg met organisaties ter bevordering van de standaardtaal in onderwijs en administratie, waaronder ook de organisaties van leerkrachten Nederlands.
- Partnerschap als academie: de KANTL zet zich actief in voor de definiëring en erkenning van de maatschappelijke rol van academies, zowel binnen de Vlaamse context (KVAB, KAGB) als taaloverschrijdend en binnen de federale context (ARB, ARLLF, KAOW-ARSOM). Waar het kan, wil zij bijdragen tot de verbetering van de zichtbaarheid en maatschappelijke relevantie van de wetenschappelijke en culturele academies.
- Internationalisering: de KANTL zoekt contacten met academies in het buitenland waarvan het maatschappelijke doel aansluit op het eigen doel (de studie en de bevordering van de Nederlandse taal en letteren), en met organisaties die Europees en internationaal de rol van academies op elkaar afstemmen (ALLEA-lidmaatschap). Meer specifiek in het Nederlandse taalgebied met de KNAW (en haar instituten Huygens en Meertens).

Bijzondere aandacht krijgt de integratie van de werking op het gebied van de literatuur in het Geïntegreerd Letterenbeleid.

- Schrijversverblijf: De Academie zal in overleg met het VFL de mogelijkheid onderzoeken om in haar gebouw ruimte ter beschikking te stellen voor auteurs / vertalers die op zoek zijn naar een werkplek tijdens de kantooruren.
- Heropstarten, coördineren, wetenschappelijk onderbouwen van de canondiscussie, en ondersteunen van de permanente opvolging van de 'dynamische literaire canon'.
- Ontsluiting van de Vlaamse literaire tijdschriften in de online *Bibliografie van de Literaire Tijdschriften in Vlaanderen en Nederland* (BLTVN) i.s.m. de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag. Daarvoor wordt nu al jaarlijks 0,2 vte uitgetrokken. (<http://bltvn.kb.nl/>)

3.4 Prijzenbeleid

3.4.1 Wetenschappelijke prijzen

De wetenschappelijke prijzen vormen een middel om wetenschappelijke werking te stimuleren die zich afspeelt buiten de Academie. In de beleidsperiode 2015-2019 zal het beleid ter zake geëvalueerd en hertekend worden. De beoogde functie van deze prijzen zal duidelijk gedefinieerd worden. Er zal ook gestreefd worden naar een grotere visibiliteit.

3.4.2 Literaire en culturele prijzen

De reorganisatie van de fondsprijzen tot vijfjaarlijkse prijzen die afwisselend voor één genre worden uitgereikt (essay, poëzie, proza, podiumteksten, studies over oudere literatuur, taal en cultuur in de Nederlanden) resulteerde in een sterke relevantie en visibiliteit van deze prijzen. De Academie zal dit beleid voortzetten.

3.4.3 Prijs voor een verdienstelijk leraar Nederlands

De Academie wil de betrokkenheid met de onderwijssector verder uitbouwen o.m. door het instellen van een prijs voor een bevlogen leraar Nederlands. Zij onderzoekt welke partners hier bij betrokken kunnen worden.

3.5 Publicatiebeleid

Sinds haar oprichting heeft de KANTL ingezet op haar publicatiebeleid, dat gewaardeerd wordt binnen de wetenschappelijke neerlandistiek. Uitgangspunt van dit beleid is: waardevol wetenschappelijk werk toegankelijk maken waarvan de uitgave commercieel niet of moeilijk haalbaar is. Omdat de Academie dit traditioneel beschouwt als een van haar kerntaken, wil ze dit publicatiebeleid continueren en qua publieksbereik versterken.

3.5.1 Drie belangrijke pijlers van het publicatiebeleid zijn:

3.5.1.1 Publicatie van de resultaten van wetenschappelijke projecten van de KANTL

In de eerste plaats zal de KANTL de resultaten van haar wetenschappelijke werkzaamheden publiceren, alsook de resultaten van de projecten die uitgevoerd worden door haar onderzoekscentrum. Hiervoor wordt bij voorkeur samengewerkt met externe uitgevers; voor moeilijker (= niet-commercieel) werk zal de Academie verder zelf blijven instaan. Er wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van online publicatie en 'vrij' beschikbaar stellen van onderzoeksresultaten ('open access') op de website van het CTB (<http://ctb.kantl.be/pub/online.htm>).

3.5.1.2 Wetenschappelijke monografieën

Daarnaast richt het publicatiebeleid zich op het ter beschikking stellen van waardevolle resultaten van onderzoek en studie. Deze publicaties worden, na evaluatie door een bevoegde leescommissie ('peer reviewing'), opgenomen in een van de zes wetenschappelijke monografieënreeksen, of, in het geval van essayistisch werk, buiten reeks gepubliceerd. De beoordelingsprocedure die garant staat voor de inhoudelijke kwaliteit moet ook leiden tot toekenning van het GPRC-label voor publicaties die daarvoor in aanmerking komen.

3.5.1.3 Tijdschrift met peer-review

In *Verslagen en Mededelingen. Tijdschrift van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* worden wetenschappelijke bijdragen opgenomen over Nederlandse taal en literatuur. In de komende beleidsperiode wil de Academie de hoge kwaliteit van de bijdragen blijven bewaken via de peer-review procedure, om zo de impact van het tijdschrift binnen het vakgebied te vergroten.

Verslagen en Mededelingen verschijnt sedert 2011 zowel als open access tijdschrift (<http://www.verslagenenmededelingen.be/>) als in de klassieke gedrukte vorm. Oudere jaargangen zijn digitaal beschikbaar in de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) (<http://www.dbnl.org/>).

3.5.2 Doelstellingen publicatiebeleid 2015-2019

Via een verdere professionalisering van het uitgeefbeleid wil de Academie de zichtbaarheid van haar publicaties verhogen en de circulatie ervan verbeteren, en tegelijk een hoger rendement van de geïnvesteerde overheidsmiddelen realiseren.

Voor haar publicaties zoekt de KANTL naar samenwerkingsverbanden met wetenschappelijke uitgeverijen, met als doel:

- het reduceren van vormgevings- en productiekosten
- het professionaliseren van het productieproces
- het professionaliseren van promotie en distributie.

Teneinde het publieksbereik van haar publicaties te vergroten zal de Academie de mogelijkheden verkennen van alternatieve publicatievormen zoals POD, e-book, online-publicatie, open access.

Mogelijkheden worden onderzocht om een deel van de publicatie workflow uit te besteden. De Academie blijft verantwoordelijk voor het acquisitiebeleid en de kwaliteitszorg.

De Academie zal zich inzetten om in de beleidsperiode 2015-2019 strikt de hand te houden aan het publicatieschema van het wetenschappelijk tijdschrift.

Het actief aantrekken van interessante kopij krijgt prioriteit. Hier zal vooral inzet van de redactieleden gevraagd worden. Daarnaast zal het online-beheersysteem van het tijdschrift aangepast worden met het oog op een soepelere communicatie met auteurs en reviewers.

3.6 Bibliotheek en archief

De Academie werkt planmatig aan de uitbouw van haar eigen verzamelingen, bibliotheek en archief. Dankzij haar rijke geschiedenis zijn die verzamelingen van uitzonderlijk belang als onderdeel van het Vlaamse cultureel erfgoed.

De bibliotheek werkt aan de bekendmaking en de toegankelijkheid van haar collecties voor een breed geïnteresseerd publiek. Zij stelt informatie over de werking, geschiedenis en publicaties van de Academie ter beschikking via de website.

De Academie zorgt voor een verantwoord beheer van haar bibliotheek, archief en digitale collecties, teneinde die ook in de toekomst ter beschikking te kunnen stellen van de gemeenschap.

3.6.1 Collectiebeleid en ontsluiting

De Academie heeft de zorg voor erfgoedcollecties die zij in de loop van haar bestaan heeft opgebouwd, nl. de historisch gegroeide bewaarbibliotheek, documentair en handschriftelijk materiaal, aan de Academiebibliotheek geschonken archieven, en het eigen instellingsarchief. Dit geheel vormt een waardevolle bron voor de studie van het literaire en culturele leven van de voorbije anderhalve eeuw.

3.6.1.1 Collectievorming

3.6.1.1.1 Bibliotheek

De uitbouw van een bibliotheek op het gebied van de Nederlandse taal, literatuur en Vlaamse cultuurgeschiedenis is één van de statutaire taken van de Academie. De bibliotheek dient ter ondersteuning van de eigen werking en wordt ook ter beschikking gesteld van onderzoekers en belangstellenden.

De bibliotheekcommissie legt in een meerjarenplan het collectieprofiel vast, en bepaalt de zwaartepunten die de actuele beleidslijnen ondersteunen.

3.6.1.1.2 Archief

Het beheer van het archief dat zich vormt als resultaat van de werking is niet enkel een administratieve verplichting. In de lijn van haar totale collectiebeleid wenst de Academie ook de toekomstige toegankelijkheid van cultuurhistorisch relevant materiaal te garanderen. De toegenomen digitalisering van communicatie en administratie zorgt ervoor dat klassieke archiveringsmethodes niet langer werkbaar zijn. De Academie wil, in overleg met experts ter zake, een archiefbeheersplan opstellen voor zowel papieren als digitale documenten.

Bij het implementeren van dit plan wordt een inhaaloperatie voor het digitale archief voorzien.

Er zal prioritair gewerkt worden aan het vervolledigen van het digitale archief van het vast secretariaat, en van het archief op de domeinen waar archiveringsachterstand is opgetreden.

3.6.1.2 Ontsluiting

De Academie wil haar collecties maximaal toegankelijk maken voor de gebruiker, en wil van een doorgedreven ontsluiting via het catalogusbeleid een prioritaire doelstelling maken.

De *bibliotheekcatalogus* is opgenomen in de collectieve online Catalogus van de Gentse Wetenschappelijke Bibliotheken (www.cageweb.be), die is opgenomen in de Belgische centrale catalogus UniCat (Union Catalogue of Belgian Libraries). Met het oog op de toenemende integratie in grote overkoepelende zoeksystemen, wordt binnen het samenwerkingsverband CaGeWeB de kwaliteit van de catalogusgegevens constant verbeterd.

De *online-tijdschriftencatalogus* wordt geactualiseerd en vervolledigd, en geïntegreerd in de bibliotheekcatalogus, wat het zoeken voor de gebruiker aanzienlijk vereenvoudigt.

Van alle cultuurhistorisch belangrijke archiefonderdelen wil de Academie een gedetailleerde inventaris ter beschikking stellen. Deze *inventarisatie* verloopt projectmatig, afhankelijk van de beschikbare middelen. In de beleidsperiode 2015-2019 zullen bestaande inventarissen online gezet worden. Dit zal deels gerealiseerd worden met de inzet van vrijwilligers en via stage- of scriptieprojecten.

3.6.2 Digitaal informatieaanbod

De bibliotheek biedt via de eigen website informatie over de Academie en haar geschiedenis, en zorgt ervoor dat de publicaties van de Academie in de mate van het mogelijke digitaal beschikbaar zijn.

De oude jaargangen van het tijdschrift *Verslagen en Mededelingen* zullen **online** ontsloten worden via een register en links naar de online beschikbare tekst op de DBNL (<http://www.dbnl.org/>).

De **database van de boekpublicaties** van de KANTL vanaf 1886 wordt verrijkt met links naar online-beschikbare integrale tekst (bv. google-books, DBNL).

De **database met biografische gegevens en bibliografie van de leden**, vanaf de stichting in 1886, wordt vervolledigd.

3.6.3 Toegankelijkheid en dienstverlening

Een bijzonder aandachtspunt bij de interne dienstverlening is de ondersteuning van het jurywerk voor de vijfjaarlijkse prijzen: het opstellen van overzichten van de productie in het Nederlandse taalgebied voor essay, proza, podiumteksten en poëzie, en het aanleveren van de teksten van de longlist.

De leeszaalfunctie van de Gezellezaal, die tijdens de verbouwingen was onderbroken, wordt in ere hersteld, in de eerste plaats voor de leden. Het is de ambitie om hier ook vorsers (studenten, doctorandi) gastvrijheid te verlenen, en alle belangstellenden die de collectie voor studiedoeleinden willen raadplegen.

Om de toegankelijkheid voor het publiek te vergroten, is de leeszaal drie halve dagen per week vrij toegankelijk. Op andere dagen kan men er na afspraak terecht.

Naast ter beschikking stellen van documenten wordt het verstrekken van informatie aan interne en externe klanten op basis van diverse bronnen (bibliotheek, archief, databestanden, online-bronnen) een steeds belangrijker aspect van de bibliotheekwerking. Om een kwaliteitsvolle informatiebemiddeling te verzekeren, zal aandacht besteed worden aan interne vorming van de bibliotheekmedewerkers.

De KANTL-bibliotheek heeft in de voorbije beleidsperiode de taak op zich genomen om de analytische beschrijving van de Vlaamse literaire tijdschriften in te voeren in de *Bibliografie van de Literaire Tijdschriften in Vlaanderen en Nederland (BLTVN)*. Hierdoor participeert zij in het geïntegreerd letterenbeleid (cf. supra). In de beleidsperiode 2015-2019 zal de KANTL haar inspanningen onverminderd verderzetten om dit onmisbare instrument voor onderzoek naar de hedendaagse literatuur in Vlaanderen en Nederland te verrijken.

3.6.4 Valorisatie van de collecties

De Academie wil acties ondernemen om haar collecties onder de aandacht te brengen van een ruim publiek. Dit gebeurt door een permanente tentoonstelling met wisselende inhoud, thematentoonstellingen n.a.v. evenementen (2 à 3 per jaar), deelname aan externe evenementen die de bibliotheek in de kijker zetten zoals Erfgoeddag, en bruikleen aan tentoonstellingen van andere organisatoren.

3.7 Communicatie

Zowel in de culturele als in de wetenschappelijke context in Vlaanderen neemt de Academie een unieke positie in. Die unieke rol dankt ze o.m. aan haar intermediaire functie binnen die beide werkvelden, maar ook aan haar bemiddelende rol tussen die twee werelden. Daarom is het voor de Academie noodzakelijk dat haar communicatie met haar verscheidene doelgroepen zo helder en doeltreffend mogelijk verloopt. De sleutel daarvoor schuilt in diversificatie: zo verscheiden de opdrachten en activiteiten van de Academie zijn, zo divers en genuanceerd dient ook haar communicatie te zijn met alle auteurs, taalkundigen, bibliothecarissen, studenten, historici en 'gewone' bezoekers voor wie ze deze activiteiten uitvoert.

Om het interne en externe communicatiebeleid van de KANTL beter uit te bouwen en te stroomlijnen, zal een communicatieplan worden ontwikkeld, en zal een volwaardige communicatie- en redactie-eenheid worden ingesteld.

Als onderdelen van het communicatieplan kunnen nu al worden meegegeven (niet exhaustief):

- de actualisering van de inhoud op de website
- de vernieuwde vormgeving van de website
- de promotie van evenementen en eigen publicaties
- de redactie en vormgeving van folders en brochures
- de aanleg van een audiovisueel archief
- de contacten met de pers en de overheid
- het herdefiniëren van 'Verkenningen' als communicatieblad voor 'Vrienden van de Academie'.

Er zal onderzocht worden of er middelen vrijgemaakt kunnen worden om via *outsourcing*, *vrijwilligerswerk* of *projectwerking* bepaalde onderdelen van het communicatieplan, zoals de (modernisering en) inhoudelijke actualisering van de website ter hand te nemen.

3.8 Publiekswerking

De Academie heeft de jongste jaren sterk ingezet op het actualiseren en diversifiëren van haar publiekswerking. Ze wil deze lijn in de komende beleidsperiode met kracht voortzetten.

3.8.1 Eigen publiekswerking

Door wetenschappelijke vulgarisering kan het publiek kennismaken met de activiteiten van de academie, thema's en resultaten van onderzoek in taal en literatuur. Dit gebeurt nu door lezingenreeksen, studiedagen, workshops, thema-avonden, tentoonstellingen.

Op dezelfde manier kan men ook literatuur nader beleven, of kennismaken met een literair werk of een auteur, en wordt er inzicht geboden in de culturele context waarin onze taal en literatuur zich bewegen.

Deze werking kan versterkt worden door thematisch meer aan te sluiten bij de actualiteit en het lopend debat en door meer interactieve vormen te hanteren.

Bij deze verbreding is de multidisciplinaire samenstelling van de Academie een pluspunt: auteurs zijn als "expert-gebruiker" de ideale brug tussen wetenschap en algemeen publiek.

Het vaste aanbod van de Academie bestaat uit:

- twee openbare vergaderingen met actuele thematische inhoud
- voorstelling van nieuwe leden in een openbare zitting
- twee evenementen rond een literair figuur of cultureel thema, aansluitend bij verjaardagen, herdenkingen of actualiteit
- voorstelling van publicaties van de KANTL aan publiek en pers
- wisseltentoonstellingen n.a.v. publieke activiteiten
- twee lezingenreeksen: KANTL-conferenties met presentatie van eigen werk van leden, en een thematische najaarsreeks.

Dit aanbod wordt inhoudelijk en qua formule geactualiseerd. Daarnaast onderzoekt de Academie mogelijkheden om, in samenwerking met plaatselijke actoren, publieksactiviteiten te organiseren op andere locaties, gespreid over Vlaanderen.

3.8.2 Open huis

De Academie wenst het waardevolle 18de-eeuwse academiegebouw te valoriseren en open te stellen voor het publiek, door het ter beschikking te stellen voor kleinschalige culturele en wetenschappelijke evenementen en projecten, zoals studiedagen, colloquia, workshops, boekvoorstellingen, lezingen, woordprogramma's, podiumproducties, concerten. Op die manier ondersteunt zij ook wetenschappelijke en culturele initiatieven van derden. Dit heeft al in hoge mate bijgedragen tot de uitstraling van de organisatie; de grote vraag toont dat deze dienstverlening geapprecieerd wordt.

De renovatie van het gebouw draagt bij tot een betere ondersteuning van deze activiteiten. Om een kwaliteitsvolle dienstverlening te verzekeren wil de Academie inzetten op de verdere afwerking van de publieksruimtes (bv. wifi ter beschikking), en inzetten op de coaching van het logistieke team.

3.8.3 Samenwerking voor culturele evenementen

De Academie werkte in het verleden geregeld samen met derden, en verleende bv. haar medewerking aan de organisatie van festivals en literaire evenementen (i.s.m. Poëziecentrum, Trefpunt vzw, Cultuurcentrum Gent, Provinciebestuur) en aan de Erfgoeddag. Deze samenwerking moet het netwerk met de regionale cultuurwereld versterken.

3.8.4 Valorisatie van het gebouw als erfgoed

Naast de geleide bezoeken op aanvraag, waarvoor nu al samengewerkt wordt met erkende gidsenorganisaties, kunnen met diezelfde partners ook regelmatige bezoekmogelijkheden aangeboden worden, en thematische bezoeken n.a.v. evenementen (cf. 2013 'Achter gesloten deuren' tijdens de Gentse Feesten).

Informatie over het gebouw en over de instelling zal aangeboden worden in de vorm van flyers, brochure of inlichtingenbord. Hiermee zal aan een veel gestelde vraag van bezoekers tegemoetgekomen worden.

3.9 Materieel beheer

De Academie is gevestigd in het historische 'Huis van Oombergen' dat op het eind van de 19de eeuw door de overheid werd aangekocht en ter beschikking gesteld als zetel voor de toenmalige 'Koninklijke Vlaamse Academie'. Dit pand werd in 2005 door de Vlaamse Overheid in erfpacht gegeven en vervolgens teruggehuurd, met behoud van de bestemming als zetel van de KANTL.

De eerste fase van de renovatie van het KANTL-gebouw wordt voltooid in 2014, zoals voorzien in de in 2005 afgesloten erfpacht- en terughuurovereenkomsten. De verbeterde accommodatie ondersteunt de publiekswerking waar de KANTL in hoge mate op inzet.

De Academie wil - in de mate dat het tot haar mogelijkheden behoort - haar verantwoordelijkheid opnemen voor het in stand houden van het patrimonium dat zij beheert: niet alleen voor de collecties die zij bezit (bibliotheek, archief, kunstwerken) maar ook voor het Academiegebouw dat haar door de overheid ter beschikking wordt gesteld.

3.9.1 Noodinterventieplan

De Academie verbindt er zich toe in de beleidsperiode 2015-2019 het calamiteitenplan te actualiseren in overeenstemming met de wijzigingen die het resultaat zijn van de eerste fase van de renovatie. Zo wil ze bijdragen tot de instandhouding en beveiliging van het interieur en de collecties, de veiligheid van medewerkers, leden en bezoekers, en de continuïteit van de werking.

3.9.2 Veiligheidsmaatregelen

De Academie zal op het gebied van preventie en beveiliging de acties ondernemen die uit de voorbereiding van dit noodinterventieplan naar voor komen, voor zover het maatregelen betreft die van procedurele aard zijn. Voorts zal zij de resp. verantwoordelijken (erfpachtnemer en de betrokken entiteit bij de Vlaamse Overheid) attenderen op de noodzakelijke ingrepen op het gebied van infrastructuur, inzet van bijkomende middelen en personeel die vereist zijn voor preventie en beveiliging, en zal zij het initiatief nemen voor onderhandelingen.

3.9.3 Plaatsbeheer

In de beleidsperiode 2015-2019 wordt de herinrichting van de lokalen na de renovatie verdergezet, en wordt de inrichting aangepast aan nieuwe functies conform de doelstellingen van dit beleidsplan (onderzoekscentrum, schrijversresidentie).

3.9.4 Overeenkomst m.b.t. het beheer van het gebouw.

De onduidelijkheid die als gevolg van de vererfpachting en terughuur ontstond m.b.t. de opvolging van de contracten, de verantwoordelijkheid en de financiering van de huurdersverplichtingen en het klein onderhoud, hindert een efficiënt beheer van het pand. De KANTL zal aan de overheid voorstellen doen om tot een overeenkomst hierover te komen.

3.10 Personeelsbeleid

In 2014 kreeg de KANTL de volledige verantwoordelijkheid over haar personeelsbeleid. Zij stelt een personeelsplan op in overeenstemming met haar opdracht en doelstellingen.

Er wordt binnen het personeelsplan gewerkt aan grotere expertise en professionalisering bij het KANTL-personeel. De Academie zet zich in om *in de eerste plaats* met interne aanpassingen tot de optimale formatie te komen.

Vooraf zal moeten ingezet worden op communicatie, redactie en archivering. De Academie zal op zoek gaan naar een uitbreiding van de middelen om deze focus te versterken.

INHOUD

Inleiding	3
Synopsis	4
<i>1</i> <i>Voorstelling</i>	5
<i>1.1</i> <i>Organisatie</i>	5
<i>1.2</i> <i>Structuur</i>	5
<i>1.3</i> <i>Wetgevend kader</i>	5
<i>1.4</i> <i>Genootschap</i>	5
<i>1.5</i> <i>Werking</i>	6
<i>2</i> <i>Missie, visie en doelstellingen</i>	6
<i>2.1</i> <i>Missie: de decretale opdracht</i>	6
<i>2.2</i> <i>Eigenheid en visie</i>	6
<i>2.3</i> <i>Strategische doelstellingen</i>	7
<i>3</i> <i>Meerjarenplanning 2015-2019</i>	8
<i>3.1</i> <i>Genootschap</i>	8
<i>3.1.1</i> <i>Regelgeving en structuur</i>	8
<i>3.1.2</i> <i>Verbreding en dynamisering van de werking</i>	8
<i>3.2</i> <i>Wetenschappelijke werking</i>	9
<i>3.2.1</i> <i>Projectwerking</i>	9
<i>3.2.1.1</i> <i>Talig erfgoed</i>	9
<i>3.2.1.2</i> <i>Literair erfgoed</i>	10
<i>3.2.1.2.1</i> <i>Uitgave van waardevolle teksten uit de Nederlandse literatuur</i>	10
<i>3.2.1.2.2</i> <i>Uitgave van literair-historisch waardevolle correspondenties en egodocumenten</i>	10
<i>3.2.1.3</i> <i>Teksttechnologie en digitalisering</i>	11
<i>3.2.2</i> <i>Organisatie van overleg en samenwerking op het gebied van de studie van de Nederlandse taal en literatuur</i> 11	
<i>3.2.2.1</i> <i>Organisatie van colloquia en studiedagen</i>	11
<i>3.2.2.2</i> <i>Beleidsgericht overleg</i>	12
<i>3.2.3</i> <i>Instituut voor het Nederlands</i>	12
<i>3.3</i> <i>Partnerschappen</i>	13
<i>3.4</i> <i>Prijzenbeleid</i>	14
<i>3.4.1</i> <i>Wetenschappelijke prijzen</i>	14
<i>3.4.2</i> <i>Literaire en culturele prijzen</i>	14
<i>3.4.3</i> <i>Prijs voor een verdienstelijk leraar Nederlands</i>	14
<i>3.5</i> <i>Publicatiebeleid</i>	15
<i>3.5.1</i> <i>Drie belangrijke pijlers van het publicatiebeleid zijn:</i>	15
<i>3.5.1.1</i> <i>Publicatie van de resultaten van wetenschappelijke projecten van de KANTL</i>	15
<i>3.5.1.2</i> <i>Wetenschappelijke monografieën</i>	15
<i>3.5.1.3</i> <i>Tijdschrift met peer-review</i>	15
<i>3.5.2</i> <i>Doelstellingen publicatiebeleid 2015-2019</i>	15

3.6	<i>Bibliotheek en archief</i>	16
3.6.1	<i>Collectiebeleid en ontsluiting</i>	16
3.6.1.1	<i>Collectievorming</i>	16
3.6.1.1.1	<i>Bibliotheek</i>	16
3.6.1.1.2	<i>Archief</i>	16
3.6.1.2	<i>Ontsluiting</i>	16
3.6.2	<i>Digitaal informatieaanbod</i>	17
3.6.3	<i>Toegankelijkheid en dienstverlening</i>	17
3.6.4	<i>Valorisatie van de collecties</i>	17
3.7	<i>Communicatie</i>	18
3.8	<i>Publiekswerking</i>	19
3.8.1	<i>Eigen publiekswerking</i>	19
3.8.2	<i>Open huis</i>	19
3.8.3	<i>Samenwerking voor culturele evenementen</i>	19
3.8.4	<i>Valorisatie van het gebouw als erfgoed</i>	19
3.9	<i>Materieel beheer</i>	20
3.9.1	<i>Noodinterventieplan</i>	20
3.9.2	<i>Veiligheidsmaatregelen</i>	20
3.9.3	<i>Plaatsbeheer</i>	20
3.9.4	<i>Overeenkomst m.b.t. het beheer van het gebouw</i>	20
3.10	<i>Personeelsbeleid</i>	21
	INHOUD	22

Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde - Koningstraat 18 - 9000 Gent
T: 09/265 93 40 - E: secretariaat@kantl.be - W: www.kantl.be